

REDACTIUNEA,
Administrarea și Tipografia
Brașov, piata mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
I n s e r a t e
se primesc la Administrarea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI :
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Lesser,
Heinrich Schäckl, A. Oppelik.
In Budapest la A. V. Golberger,
Eckstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifă și invoca-
rii. — **RECLAME** pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

Brașov, Sâmbătă 9 (22) Iunie

1907.

Mesagiul austriac și Ungurii.

Circulă din nou faime despre iminenta retragere a săzisului guvernării maghiare. De astădată nu se aduce ca motiv al retragerii deneigarea sanctiunării prealabile a proiectelor de lege despre garanțiiile constituției, nici chestiunea croată, ci se afirmă că mesagiul împăratului Austriei va fi cauza, pentru care cabinetul Wekerle își va da, ba va trebui să-și dea demisiunea.

Mesagiul austriac conține în adevar, cum am arătat deja, un pasaj relativ la raporturile dintre Austria și Ungaria și la pact, care nu poate fi nici într'un caz pe placul acelor ce și-au propus a pregăti totala separație economică apoi și politică a Ungariei de Austria.

E vorba în amintitul pasajului de susținerea vechilor legături politice cu Ungaria, care au fost întărite prin sanctiunea pragmatică și se zice că pentru a se susține aceste legături, este de lipsă ca și în privința economică să se incunjore o slabire a legăturii care poate în viitor ar putea fi îngrijitoare pentru comuniunea pragmatică. Cun cuvânt discursul tronului austriac declară, că voința împăratului și a guvernului său este de a se susține dualismul, și mai declară că separația economică, pentru care lucrează Kossuth cu ai săi, trebuie evitată ca să nu ducă la separația politică.

Firește că vederile acestea din mesagiul nu concordează nicidcum cu vederile șefilor coalitiei în ce privește invocarea economică. Le displice, că se vorbește în el de Ungaria autonomă, când ei pretind că este un stat suveran și nicidcum nu pot să se implice cu ideia ca legăturile economice să se conforme după legăturile ce le stabilește.

Austria a devenit mai tare și crede că va putea acum să câștige și pe terenul afacerilor comune succese însemnante.

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Obiceiurile sătenilor și Măriuța din Rădășeni.

— Fine. —

II.

Un slujbaș vechiu și credincios a Preașințitului Metropolit Gavril Stamat, și anume Vasile Comisul, trăgându-se din satul Bosancea, unde avea neamuri, a venit și să așezăt cu totul, cum se zice, cu cățel cu purcel, în Rădășeni cu toate rușele lui, după cum făcuse mulți locuitori din Bosancea, cari și părăsiră satul după luarea Bucovinei, așezându-se pe unde au găsit slujbe și hrana lor; unii din ei erau căntăreți, dascăli bisericești; alții s-au tocmit chełari, iar unii, care aveau meșteșug, s-au mutat în orașe, ca stoleri pietrari, butnari, etc.

Vasile Comisul, slugă de multă încredere a Metropolitului, care, după cum știau este, s'a tras la mănăstirea Slatina, unde s'a și săvărșit din viață, s'a insurat în Rădășeni cu o fată foarte frumoasă a unuia din fruntașii satului, și dacă locuitorii din Rădășeni încuviințase că el să ia de soție o fată din satul lor, este că știau ei, că el din neam în neam se trage din Bosancea.

Politicianii coaliției stau uimiți înaintea acestei intorsări. La toate s'ar fi gândit, numai la aceea nu că Austria le face așa mari dificultăți, cum se prevede că le va face la încheierea pactului. Aceasta că și învingerea votului universal în imperiul vecin i-a surprins și astăzi trebuie să-și mărturisească, că n'au avut prevederea de a se pregăti pentru eventualitatele acestea.

In loc ca să-și fi asigurat simpatia tuturor popoarelor nemaghiare din acest stat, discursul tronului austriac și găsește desbinăți și la culme învățbiți nu numai cu naționalitățile din Transilvania și Ungaria ci acum și cu Croații.

Intreaga presă austriacă accentuează țaria, ce a câștigat Austria având un parlament care e în drept a se numi un parlament al poporului. Coroana vine a se pronunța astfel, încât se întăreste pretutindeni credința că ea va merge în unire cu parlamentul nizuind la întărirea și înflorirea imperiului. Cu ce pot răspunde la situația aceasta nouă și neașteptată șefii coalitiei maghiare, ca să impună și să dea astfel mai mare greutate postulatelor Ungariei în chestiunea legăturilor economice cu Austria?

S'a aflat și între koșuști bărbați, cari au avut prevedere și i-au admoniat pe independenți ca pentru a fi tari, când va sosi momentul decisiv pentru apărarea independenței țărei, să se poată răzima pe buna înțelegere și amicizia cu naționalitățile conlocuitoare.

N'a fost însă modru, de-a capacita pe cei ce nu vreau să fie capacitați, ci încrucișă până la extrem în norocul lor, și se lasă a fi conduși numai de pașunea de-a domnii și de orgoliul lor național.

Astăzi pot să se convingă, că au umblat pe cărări rătăcite și primejdioase, dar le lipsește țaria de a-și recunoaște greșeala și aici e a se

căuta cel mai mare pericol pentru guvernanti ca și pentru țară.

Puteam să ne așteptăm la un nou period foarte agitat de lupte interioare, în cari va juca rolul de căpetenie chestiunea raporturilor cu Austria și chestiunea introducerii votului universal.

Cei ce trăesc încă și astăzi cu gândul la timpurile medievale, când înfloriau privilegiile lor mai tare, se vor trezi odată cumplit stând față în față cu lumea nouă și cu marele ei exigențe, pe cari nu le pot cuprinde azi cu mintea lor. Atunci vor fi gata să dreagă ce-au stricat și vor oferi în toate părțile amicizia și pacea. Dar atunci poate să fie prea târziu.

Marele ziar francez »Temps« se ocupă în numărul său de eri cu ultimele evenimente din Ungaria și zice între altele: »Dacă Ungaria dorește deplină ei independență, atunci ea merge spre despărțire, dacă însă nu, atunci ea trebuie să se mulțumească cu împlinirea de jumătate a pretensiunilor ei naționale. Ungaria nu trebuie să uite, că alianța ei cu Austria înseamnă putere. Însă Francia are interes să existe o Austro-Ungarie puternică. O slabire a monarhiei ar însemna un pericol pentru Europa, deoarece diplomația austro-ungară joacă un rol important, folositor și moderat.

Deschiderea Reichsratului austriac.

Mercuri s'a deschis în mod solemn Reichsratul austriac. Cea mai mare parte din membrii Reichsratului și Camerei seniorilor au luat parte la citirea mesagiului tronului. Au azistat peste 150 deputați și 100 membri ai Camerei seniorilor.

Mai toți erau în frac, unii în uniforma de consilieri intimi și alții purtând uniforma militară de paradă. Cehii și polonezii au venit în costum național. Au atras în special atenția trei deputați noi aleși din Tirol, cari purtau vechiul costum tirolez. A azistat și o deputație de socialisti, între cari șeful social-democraților Pernerstorfer, Elenbogen, Schumayer și alții.

Împăratul a citit mesagiul, deși încet, dar putând fi auzit de toți. După citirea mesagiului a trecut printre rândurile de-

Nu mult timp după aceea, Sfintă Sa Părintele Meletie Istrati, numit egumen la mănăstirea Slatina, a trimis pe sărmăna fată la o școală în Iași, sub privegherea, și îngrijirea fratelui său Neculai Istrati, mai târziu proprietar al moșiei Rotopănești, fostă proprietate a lui Aga Alecu Lazu.

La vîrstă de 16 ani, ea întorceaște în Rădășeni și ne mai găsim pe făcătorul ei de bine, egumen în Slatina, ce era ales episcop la Eparhia de Huși, a stat un timp la casa părintească, care din poruncile date, se găsea în stare bună; a găsit puțină avere, rămasă dela părinți și străbuna ei, și ajutând pe fetele sărmăne și chiar învățându-le a ceta și scrie, rămasese în sat, iubită de toți locuitorii satului.

Măriuța era frumoasă, năltă, cu ochi negri, cu părul galben ce pică pe spate în valuri bogate, și mulți flăcăi fruntași ar fi voit să o iee de soție. Ea însă nu a voit nici odată a se căsători, de frică ca urmării ei să nu rămăne orfani preaum rămasese ea.

Unul din fruntașii satului, om înzestrat, frumos, de bun neam, mersese chiar la episcopul de Huși, ca Sf. Sa să stăruie pe lângă Măriuța spre a-l lua de soț; însă ori ce stăruință, ori ce sfătuire a fost zădarnică.

Ajunsă la vîrstă de 20 ani, ea se hotărăi a se călugări, și împărțind avereia ei

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe săse luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-III de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe săse
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-III de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumera la toate
cările postale din intru și din
afara și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrarea, Piața mare
Târgul Inuiului Nr. 80, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe săse
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe săse luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exemplar
10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

putaților, fiind salutat cu strigăte de strălașă!«

Dintre archidiucci n'au azistat decât Reiner, Francisc Salvator și Leopold Salvator. Dintre membrele feminini ai Curtii n'a azistat nimeni. Primarul Lueger a sosit sprijinit de servitorul său Pummerer și a luat loc pe un scaun ce i-s'a oferit în sala de ceremonii. În timpul citirii mesagiului s'a scutat însă în picioare.

Discursul tronului spune în rezumat următoarele:

Reformele electorale cari au îndeprtat orice privilegii de cens sau de altă natură, au dat fiecăruia cetățean o egală influență în afacerile publice, având de bază încrederea ce am avut în fidelitatea popoarelor de sub stăpânirea mea față de stat.

Noua Cameră va avea ca sarcină specială să justifice această incredere și să dovedească că extinderea bazeilor legale politice are de consecință sporirea forțelor politice ale statului necesare, mai presus de orice, exercițiului dreptoului. Camera va avea apoi să se ocupe de votarea bugetului și de modificarea regulamentului Camerei pentru înălțarea divergențelor între naționalități.

»Conflictele cele mai multe isvoresc din cauza limbii, în privința căreia până acum orice încercare a fost zadarnică. Cu toate acestea nu e permis să-și piardă cineva nădejdea, că toți factorii competenți trebuie să nizuiască ca puterile naționale să le piue în serviciul statului. Chestiunea de căpetenie se va putea rezolvi numai dacă toți cei interesați vor căuta ca în cadrele legilor fundamentale ale statului, să înțeleagă nevoile statului și reciproc să se pună pe baza înțelegerii adevărate, lucrând fiecare cu cuvenita prevenire. Îndreptările politice egale creată acum, ne dă speranțe bune în această privință. Această situație ar asigura conlucrarea netulburată a partidelor pentru realizarea problemelor comune ale statului.«

»Dorința mea cea mai vie este de a lăsa odată popoarelor de sub sceptrul meu ca o moștenire scumpă: bunurile lor naționale pe deplin asigurate, garantând astfel tuturor pacea națională.«

»Mă adresez tuturor acelora cărora naționalitatea lor și binele statului sunt lucruri prețioase rugându-i să coopereze cu tot devotamentul lor întru atingerea acestui scop.«

Discursul tronului anunță apăci mai multe proiecte de legi sociale necesare, pentru favorizarea producției prin favo-

pe la fete sărace, a piecat la mănăstirea Varatec, și se călugări, fiind ținută sub mantine de Maica Eparciasă Vârnava Liteanu, și slujba bisericească făcută de Prea Înalt Metropolit Sofronie Miclescu, dându-i-se numele Melanie.

Pe atunci stăriță în Varatic era maica Sturdza, sora defunctului Vasile Sturdza, unul din Caimacanii Moldovici, dar această Stăriță nu era iubită în mănăstire și soborul adunânduse au scos-o din stăriție, iar în locul ei s'a ales cu mare majoritate maica Eufrosina Lazu, acolo fiind aleasă din porunca superioarei stăriță mănăstirii asistând mult timp, răspândind în jurul ei atmosferă de moralitate, de bineînțeță și de bunătate, care totdeauna au avut-o în viață. Aceasta este partea cea foarte scurtă a Măriuței din Rădășeni, cu sprijinul mai multor safta Brancovanu, Eparciasă Vârnava, și a altor maici, fice de boieri din Moldova, și a boierilor Logofătul Petrachi Roset Bălănescu, cununat cu maica Lazu, și a vornicilor Iorgu Vârnava Liteanu și Alecu Forescu, care avea rude în Văratec.

Maica Melanie era foarte iubită de maica Stăriță, care o întrebuită la toate trebile gospodărești ale mănăstirei; ea fusese chiar numită și la cantelelera mănăstirei, căci știa bine scrie, și toată corespondența cu Metropolitul, cu autoritățile

Obiceiurile sătenilor și Măriuța din Rădășeni.

— Fine. —

II.

Un slujbaș vechiu și credincios a Preașințitului Metropolit Gavril Stamat, și anume Vasile Comisul, trăgându-se din satul Bosancea, unde avea neamuri, a venit și să așezăt cu totul, cum se zice, cu cățel cu purcel, în Rădășeni cu toate rușele lui, după cum făcuse mulți locuitori din Bosancea, cari și părăsiră satul după luarea Bucovinei, așezându-se pe unde au găsit slujbe și hrana lor; unii din ei erau căntăreți, dascăli bisericești; alții s-au tocmit chełari, iar unii, care aveau meșteșug, s-au mutat în orașe, ca stoleri pietrari, butnari, etc.

Vasile Comisul, slugă de multă încredere a Metropolitului, care, după cum știau este, s'a tras la mănăstirea Slatina, unde s'a și săvărșit din viață, s'a insurat în Rădășeni cu o fată foarte frumoasă a unuia din fruntașii satului, și dacă locuitorii din Rădășeni încuviințase că el să ia de soție o fată din satul lor, este că știau ei, că el din neam în neam se trage din Bosancea.

rizarea exportului, grație protecțiunii statului.

Mesagiul anunță proiecte de legi pentru favorizarea industriei, agriculturii, exploatarei minelor, spunând în această privință:

Se va pune cehiunea de a se ști, dacă statul nu va trebui să participe la exploatarea de mine spre a asigura stocul necesar proprietilor sale întreprinderi. Acțiunea pentru răscumpărarea drumurilor de fier va fi continuată.

Sforțările ce se fac, pentru menținerea în mod durabil a bunului neprețut al păcii, întâmpină din partea mea și a guvernului sprijinul cel mai activ. *Relațiunile noastre cu puterile străine continuă și din cele mai amicale.* Raporturile cu aliațele noastre continuă și îl tot atât de cordiale, iar acordul cu celelalte puteri ne permite de a lucra totdeauna întru aplanaarea antagonismelor ce ar putea luna năstere. Ca o consecință cred că munca și industria vor prospera și pe viitor, sub protecțiunea păcii. *Voin exercita o influență în această direcție cu atât mai eficace, cu cât relațiunile dintre cele două jumătăți ale monarhiei vor fi mai bune și mijloacele lor de acțiune mai consolidate.*

Discursul tronului relevă că sub orice condiții, ideia dirijitoare, care trebuie să prevaleze la tratările care sunt în cursă intre ambele guverne ale Monarhiei, este de a menține neșirbile legăturile politice experimentate printr-un destin comun de sute de ani, întăriți prin pragmatica sanctiune. De aceea și pe terenul economic trebuie evitat ceea ce ar putea deveni periculos pentru viitorul comunității practice.

Forța armată fiind sprijinul cel mai puternic al păcii universale, desvoltarea necesară a mijloacelor de apărare nu trebuie să oprească în loc mai mult timp și astfel ca Reichsratul, conștițent de inaltă sa răspundere, să pună puterea armată la înălțimea necesară, ținând însă cont de binele poporului.

Discursul tronului conchide spunând că, suveranul, care grație provedinței divine a fost chemat să conducă popoarele sale timp de două generații, dorește să vadă răsplătite străduințele sale prin dragoste și credință supușilor săi.

Progresul popoarelor este sarcina, căreia împăratul și-a consacrat toată viața sa, administrând cu credință moștenirea istorică și glorioasă a strămoșilor săi. Dacă Reichsratul va fi animat de aceleași sentimente, va și să găsească drumul spre concordie și pacea internă. Împăratul ar considera ca cea mai finală favoare a destinului, să poată vedea că un spirit împăciuitor, cu dragoste pentru patria comună, domină lucrările Camerei. Fie că binecuvântarea celui A-tot-poternic să ajute Reichsratul să lucreze astfel.

Mesagiul tronului a fost primit cu vîi aprobări. Diferite pasajii și în special sfârșitul discursului tronului a fost primit cu entuziasm, făcând în mod evident o profundă impresiune asupra deputaților.

Atât la sosirea cât și la plecare, împăratul a fost aclamat cu entuziasm.

O întâmpinare a deputatului Iuliu Maniu. «*Neue Freie Presse*» publică o întâmpinare a deputatului Maniu la cele ce le-a susținut deputatul ungur Farkashazy în-

tinutului erau făcute de maica Melania. Ea avea și un glas nu numai puternic, dar și armonios, așa că la zilele mari, la sărbători, sau când erau musafiri însemnați în mănăstire, ea ținea strana dreaptă, ear celelalte căntărețe, rămăsese a ținea isonu, și a ceti pe carte de la o strană la alta.

Chiliuța ei era la înălțare, adeca la biserică din deal și mănăstire, cu hramul înălțarea Domnului. Chilia ei trecea printre cele mai curate, și mai impodobite cu flori, cu verdeță și cu pomi roditori; ea trecea totdeauna ca una din cele mai bune gospodinie din mănăstire, și dulceata făcută de ea precum erau și vuturile ei, ce se trimeteau de stăriță pe la rudele ei, ca fără de asemănare de bune. Toti acei ce au cunoscut pe maica Melania aveau o deosebită dragoste și un mare respect pentru ea.

Metropolitul Meletie, ca să pue capăt neîndurărilor ce se făceau la mănăstirea Adam din tînărul Tutovei, în înțelegere cu episcopul de Hușu, au trimes la acea mănăstire pe cuncernicia sa maica Melania, ca să pue rânduiala în mănăstirea Adam. Spre acea ascultare ea a trebuit să-și părăsească chiliuța, grădinuța, gospodărioa ei și să se depareze de odihna ei spre a merge în aşa loc depărtat.

„Arhiva“.

V. A. Forescu.

tr'un comunicat publicat tot în »*Neue Freie Presse*«, combătând o afirmație de mai multe a lui Maniu, prin care a voit să constată că în Ungaria cetățenii de limbă nemaghiară și mai ales Români, sau au posed dreptul electoral sau încă îl posed sunt sistematic impiedicați în execuțarea lui. Farkashazy a adus ca exemplu pentru a dovedi contrarul cercului electoral dela Aleșd, din Bihor.

Deputatul Maniu constată în întâmpinarea sa adevărată stare a lucrurilor, arătând că, pe când România face 17 procente din întreaga populație a țării, alegătorii Români fac numai 10 procente din numărul total al alegătorilor din toată țara, și că pe când în Transilvania Români formează două treimi a populației totale, ei posed numai în a sasea parte din numărul total al cercurilor electorale, majoritatea foarte mici. Sustine apoi afirmația sa, că alegătorii români sunt impiedicați sistematic în exercitarea lor liberă a dreptului de alegere prin forță și terorism. Se provoacă la alegerea din Cehul Sălagiului și arată că s-a petrecut acolo, apoi la alegerea din Somcata-mare, unde au fost doi morți și cinci răniți, cari au căzut victimă esczeselor jandarmeriei; se provoacă la ziariștii esterni, cari nu au asistat la două alegeri suplementare, apoi se provoacă la faptul, că detașamentele armatei comune însărcinate cu susținerea ordinei în timpul alegerilor, au avut conflicte serioase cu gendarmii din cauza brutalităților acestora, ceea ce a recunoscut chiar și cont Andrassy într-o vorbire a sa din cameră. Combate apoi datele aduse de Farkashazy cu privire la numărul alegătorilor din cercul Aleșdului, precum și a cenzului din comunele române și maghiare. Reamintește măcelul ce s-a întâmplat la Aleșd înainte cu patru ani, când s-a constituit partidul independent, când au fost uciși treizeci Români și șaptezeci și doi Români răniți de armele jandarmeriei, fiindcă nu s-au insuflat pentru independență și au vrut să zdărnică constituirea partidului. Combate afirmarea lui Farkashazy, că contra candidatul său la alegere ar fi desfășurat o agitație fără margini, pe când el n'a făcut altă decât de-a condamna politică, care vrea să facă din Ungaria poliglotă un stat național unitar maghiar. În fine Maniu rectifică unele asertările ce i-sau atribuit cu privire la votul universal și la împărțirea cercurilor electorale.

Voci asupra mesagiului împăratesc.

»*Neue Freie Presse*« dela 20 a. I. scrie:

»Discursul tronului a fost și un succese personal al Împăratului. Numai el a putut să răstoiască paginile cele mai importante din biografia sa și să descrie mersul dezvoltării sociale din timpul îndelungat al domnirei sale în legătură cu propria sa activitate. Aceasta nu poate face alt principiu în Europa, de a spune parlamentului că în tinerețe a avut să îngrijască pentru eliberarea țărănilor și acum după șaisprezece de ani cere să se aducă legi pentru ajutorarea bătrânilor și neputincioșilor muncitori. Aceasta a trebuit să facă o impresiune adâncă asupra membrilor parlamentului, cari au avut înțeles pentru momentul istoric, care unește un periodă așa îndelungat care să începe cu adunarea reprezentativă dela Kremsier (1848) și să se termină cu discursul tronului după reforma electorală în palatul dela Burg în Viena. Mai mult nu se puteau accentua raporturile particulare, ce leagă pe Împărat de parlament.

Toate partidele și socialiștii au fost de față la ceremonia deschiderii parlamentului și aceasta politică simplă și firească, face impresiunea unui lucru de sine înțeles. Căci coroana prin influență ei a devenit creatoarea acestei camere a votului universal. Mai simt însă partidele, dela reprezentanții cei mai radicali ai reformelor economice până la conservativi, că încă amenință lupte grele în Ungaria, și că coroana într-o asemenea criză trebuie să se poată răzima pe parlament austriac. În dispoziția, ce a dominat astăzi la rostirea mesagiului, se cuprindea o promisiune tacită: Austria este una cu coroana.«

Zice apoi la sfârșit:

»Si parlamentul ungar va trebui să recunoască din mesagiul împăratesc de azi, că este timpul suprem să regăsească drumul pentru pacea cu coroana. Bărbații de stat unguri pot oare să afirme, că ar merge mai bine țărei de cănd constituția dualistă a fost aproape cu totul sfârșită? Nu s'a arătat tocmai în zilele ultime, că de departe este încă de realizare construirea statului național maghiar și că de multă necesitate are Ungaria de buna înțelegere cu coroana....

...Ziua de azi a fost și pentru vîto-

rul poporului maghiar de cea mai mare importanță. Acum Austria are un parlament, acum trăeste constituția, hrănita prin interesul a milioane de alegători. Acum există aici o cameră a poporului și în Ungaria o cameră aristocratică a privilegiilor. Austria nu poate încheia un pact, care nu este pe placul poporului și coroana nu vrea să-l silească la aceasta. Împăratul și parlamentul au fost așa uniti. Austria a devenit mai tare.«

Ziarul »*Politik*« din Praga vorbind despre mesagiul zice între altele: »Bate la ochi accentuarea repetată a îngrijirei pentru necesitățile statului și a străformării puterilor naționale în puteri de stat. S'ar părea chiar că se dubitează că camera democratică va fi tot așa de preventoare față cu pretențiile statului, cum a fost parlamentul curiilor și cum era tradiția mai ales la acele partide, cărora prin votul universal li s'a săpat o groapă. Pasajele privitoare la necesitatea de a se stabili o înțelegere națională, dovedesc că nu a împlinit prezisarea, că momentul național va fi dat îndărât în parlamentul poporului. Din contră partidele din cameră s'au format pe bază naționalistă, ba chiar și social-democrații au trebuit să împartă organizația lor internațională sub secțiuni naționale.

Foaia din Praga observă în fine, că în din discursul tronului nu se găsește nici un pasaj, care s-ar putea tălmăci în sensul unei preveniri față cu postulalele programatice ale Cehilor; din contră se găsesc în el mici aluzii la dezideriile contrare. Aceasta caracterizează sistemul de guvernare al cabinetului Beck.

Din dieta ungară.

In ședința de alătări, Miercuri a dieci s-au petrecut, precum an reportat în numărul de eri, din nou scene tumultuoase, provocate de vice-președintele Rakovsky. Dăm astăzi unele amănunte.

Inainte de a intra în ordinea zilei a cerut cuvântul deputatul croat *Supillo* în chestie de regulament. Vice-președintele îi detrage cuvântul pe motiv, că nu-i permis a critica ordinele președintelui camerei. Urmează la cuvânt deputatul croat *Potocnyak*, care vorbește la obiectul de la ordinea zilei. Vice-președintele îi atrage atenția că să rămână la obiect, apoi îi detrage cuvântul.

Atunci se naște un scandal ne mai pomenit. Se pornesc săbieră strigăți și răcnete de nu mai poti înțelege o vorbă. Toți se scotă în picioare, vociferează care cum poate mai puternic, în timp ce președintele amenință pe oratorul căruia i-a detras cuvântul, că-l va da pe mâna comisiiei de imunitate.

Croații strigă: *Asta-i liberalismul maghiar! Asta va să zică cultură. Traiușă Perczel!*

Dep. *Rișovatz* cere cuvânt la regulament. I-se detrage imediat. Rakowski în mijlocul unui zgromot infernal suspendă ședința. După pauză ia cuvântul *Supillo*, pe care îl amenință președintele cu aplicarea celor mai riguroase dispoziții ale regulamentului. Președintele îi detrage cuvântul. Urmează Coriolan *Brediceanu*, care spune că nimici nu ardeput să-l intrerupă pe orator decât președintele, cu toate acestea Ugron și-a permis să facă cele mai neierante intreruperi numindu-i pe croați »oi neprincipale« și strigându-le: »Tineți-vă gura. Cum cetează să vorbiți în parlamentul unguresc croațește? Cere măsuri împotriva astorful de călcări ale regulamentului.

Dep. *Ugron* vorbește în chestie personală și zice că n'a făcut alte intreruperi decât cea cu limba croată. E și rușine că într-un parlament să se vorbească într-o limbă pe care nimici n'a înțelege. Zice că d-l *Brediceanu*, »conform obiceiului lor a pervertit adevărul.

C. *Brediceanu* respinge acuza absurdă a lui Ugron.

In mijlocul unui scandal nemaiînțat cer cuvântul în chestie de regulament deputații croați *Lukisici*, *Pribicevici*, *Budislavievici*, *Misevalz*, *Zagoratz*, *Dusan Popovici*, *Benici*, *Surnan*, *Lorkovici*, *Magdic*, *Babici* și *Modrușan*. La toți președintele îi detrage cuvântul.

Președ. Rakovsky spune apoi că oricine s'a putut convinge, că Croații caută anume să provoace scandal. Ba merg până acolo încât se girează de apărătorii nimbului parlamentar și ori-ce dispoziție ce se ia împotriva lor o timbrează de nedreaptă. Ei zic că s'a violat regulamentul camerei. Vă rog să spuneți care paragraf s'a violat?

A. Vlad: Care nu s'a violat!

Preș.: Situația astăzi nu mai poate fi

ne. Declară că va luce cele mai severe măsuri ca acești scandaluri să nu-și mai poată face de cap. În mijlocul unui mare zgromot președintele anunță o pauză de 10 minute.

După pauză președintele declară din nou că nu se va da îndărât de la nimic ce i-e permis să facă, în marginea reglementului, ci va urma cu cea mai mare rigoare împotriva contravenientilor. Urmează deputatul croat *Lișavac* și *Boiovincovici* care îliniștindu-se spiritele vorbesc până la sfârșitul sedinței.

In ședința de eri, *Joi*, a dieci referentul Balogh prezintă propunerea comisiunii de imunitate ca deputatul croat *Potocnyak* să fie eschis de la ședințele dielei timp de 30 zile. Dep. *Hedervary* propune ca *Potocnyak* să roage dieta de ertare pentru purtarea sa necorectă. Punându-se la vot propunerile, se primește propunerea de Hedervary. Președintele Justh declară, că *Potocnyak* nu poate lua parte la desbatările dielei, până ce nu se va ruga de ertare. Un termen preclusiv nu se poate însă fixa. In casul când *Potocnyak* va lua mai curând parte la ședințe, va fi eschis.

Locul presidial îl ocupă apoi vice-președintele Rakovsky, care chiamă la ordină de pedep. Ugron pentru intreruperile neavuincioase de cărui s'a folosit în ședința de Mercuri. Dep. *Ugron* cere apoi scuze dietei pentru terminii neparlamentari, pe care i-a folosit.

Urmează desbaterea proiectului de ordinea zilei. Secretarul de stat Szterenyi polemizează cu oratorii croați.

Deschiderea Corpurilor legiuioare române.

București, 7 Iunie v.

Eri, *Joi*, s'a făcut cu obiceiuita solemnitate deschiderea sesiunii extraordinaire a Corpurilor legiuioare române. La solemnitatea la suflare parte ministrilor, metropolitii, episcopii și numeroși senatori și deputați. La crele 11 a. m. președintele consiliului de miniștri D. Sturdza, ocupând loc pe tribună, a dat ceteri următorului mesajul regal :

Domnilor Senatori!
Domnilor deputați!

In urma dizolvării Adunărilor legiuioare, colegii electorale au fost intrunite pentru ca țara să-și arate voința în imprejurările prin cări trece.

Liniștea internă și pacea dintre cetățeni sunt o necesitate de prima ordine pentru desvoltarea normală și propășirea neîntreruptă a unei țări. Aveți o frumoasă chemare, aceea de a stabili un echilibru satisfăcător între păturile sociale, care formează baza existenței statului.

Ploile ultimelor săptămâni au împrăștiat îngrijirile unei secrete amenințătoare. Astăzi speranțele într'o recoltă satisfăcătoare au reinviat și munca agricolă vă reclamă la căminele domniilor-voastre. De aceea vă am convocat acum, numai într-o scurtă sesiune extraordinară, pentru a vă constituvi.

Până în sesiunea de toamnă aveți timp în destulătior a studia aducerea la îndeplinire a măsurilor anunțate în numele Meu de manifestul guvernului din 12 Martie anul curent. Asigurând bunul traiul al tărânimiei și asigurând relațiunile dintre proprietarii mari și sătenii spre mulțumirea ambelor părți, veți desăvârși prin buna înțelegere și conlucrarea tuturor, o mare și binefăcătoare reformă, care va rămâne trainică.

Urez ca această legislatură să fie în toate privințele sporică și să asigure progresul economic și desvoltarea fericită a sc

Președinte al Senatului va fi ales d-l P. I. Aurelian, fost prim ministru, iar al camerei d-nul M. Ferechide, fost de mai multe ori ministru.

Camera deputaților se compune după profesiune din vre-o 90 de avocați, iar Senatul din vre-o 40. În cameră mai sunt 10 profesori, 9 medici, 5 ingineri și 30 rentieri, iar în senat 6 militari și 7 profesori. În cameră sunt și 5 deputați tărani, îmbrăcați în pitorescul port tărănesc.

*
Primul ministru Sturdza a făcut eri înainte de amiază o lungă vizită d-lui P. P. Carp, șeful partidului conservator. În cercurile politice se afirmă, că această vizită este în legătură cu viitoarele lucrări ale parlamentului în chestiunea agrară, în vederea cărora d-l Sturdza a cerut concursul minorităților din ambele coruri legiuioare.

Parlamentul va ține sedință mâine și Sâmbătă, apoi va lua vacanță până Marti, din cauza sărbătorilor Rosaliilor.

C.

După disolvarea Dumei.

Consignare de trupe. — Revolta militară din Kiew. — Polonezii și a treia dumă.

Din Petersburg se anunță: Autoritățile militare au adus din Polonia rusească la Tarskoje-Selo, 8 regimenter de dragoni, regimentul de gardă ulani, regimentul de gardă infanterie și 13 tunuri. Aceste regimenter au misiunea de a înlocui la Zarskoje Selo și interiorul imperiului, regimenter de cazaci care refuză concursul lor pentru înăbușirea revoltei interne.

Faptul că trupele de la granița de vest au fost retrase tocmai acum, când polonii sunt agitați din cauză că li-să redus numărul reprezentanților în dumă, dovedește că Rusia și Germania au fost înțelese dinainte pentru orice eventualitate posibilă.

*
Cu privire la răscoala militară din Kiew se anunță din Petersburg următoare:

Mercuri noaptea au pătruns în arsenal vre-o 500 de soldați, au ridicat de acolo un mare număr de arme și muniție și au început apoi să descase focuri de pușcă în aer. Când comandanțul batalionului a vrut să ceară socoteală soldaților de acest act, el a fost la moment doborât de un glonte de revolver. Au mai fost omorâți trei ofițeri. 60 de soldați sunt răniți, 200 arătați, iar 150 au dispărut.

In cartierele muncitorilor se observă cum lumea se pregătește de grevă generală. De aceea poliția să grăbit să arezeze vre-o 90 de lucrători.

*
Din Varșovia se anunță că deoarece după noua lege electorală rusă numărul deputaților polonezi se reduce de la 40 la 14, polonezii sunt hotărâți să nu mai trimit reprezentanți în dumă.

Cronica din afară.

Perchiziții la Petersburg. Din Petersburg se anunță că arestările continuă. Noaptea trecută perchiziții au fost făcute la locuințele unor studenți polonezi. Poliția descoperind material compromisator a arătat vre-o 100 studenți și studenți.

Turburările din Portugalia. Ziarul «Le Matin» afă că se petrec turburări grave la Oporto, unde președintele consiliului Franco a fost primit cu manifestații ostile. Trupele au șarjat. Sunt numeroși răniți.

Discursuri semnificative. Din Berlin se anunță următoarele: Mercuri cu prilegiul primăriei lord-majorului și oaspeților englezii la primăria din Charlottenburg, primarul și amintit că ziua de 18 Mai e aceea, în care englezii și germanii au luptat umăr la umăr la Waterloo, și a tras concluzia că cele două națiuni vor continua să trăiască în strânsă amicitie. Nu mai puțin interesant este răspunsul lord-majorului. Recunoște, a spus primarul Londrei, că am uitat că ziua de azi amintește lupta de la Waterloo. Marea națiune, în contra căreia am luptat atunci împreună, este însă astăzi aliată amică a Angliei. Să uităm deci vechile antagonisme. Doresc că cetești trele națiuni să trăim în strânsă amicitie.

Acordurile comerciale sârbești. Guvernul Sârbiei a depus în ședință de eri un proiect de lege, prin care să fie autorizat a încheia acordurile comerciale provizorii, până la 31 Decembrie 1907, cu sta-

tele cu cari Serbia nu a încheiat încă tratate de comerț până la 1 Iunie. Skupština a votat urgență pentru acest proiect.

Dela conferința pentru pace. Agenția »Wolf« afă din Haga, că la conferința pentru pace baronul de Marschall, întâiul delegat al Germaniei, a propus să se instituască o instanță superioară internațională, care să decidă definitiv asupra conflictelor privitoare la hotărările tribunalelor private și locale. Propunerea este sprijinită de Anglia și de Statele Unite.

Din isvor autorizat se declară fals sunoul, după care delegații marilor puteri ar fi căzuți de acord pentru a amâna chestiunea limitării armamentelor până la viitoarea conferință.

STIRILE ZILEI.

— 8 Iunie v.

La adunarea despărțământului Brașov al Asociației, care se va ține la două zile de Rosali în comuna Prejmer, va lua parte, precum și corul tinerimei din Brașov. »Acordul«, contribuind astfel prin execuție mai multor coruri bărbătești la înăltarea serbării noastre culturale. Hotărârea tinerimei noastre merită toată lauda.

Reprezentanța orașului Brașov a ținut Mercuri o ședință. La ordinea zilei au fost 22 puncte, dintre care cel mai însemnat punct a fost propunerea formală, referitoare la cererea camerei de comerț și industrie din Brașov, pentru a-i se vinde terenul școală de călărit de pe livadia Poștei, pentru a clădi pe acest loc un edificiu pompos al camerei. După o lungă dezbatere s-a primit propunererea membrului reprezentanței, Dr. G. Baiulescu, ca să se amâne discutarea acestei chestiuni, până se vor prezenta planurile de zidire ale orașului întreg, puse deja la concurs.

Albanezii și conferința dela Haga. Printul Albert Ghica, președintele comitetului albanez »Kombin«, a adresat președintelui conferinței dela Haga următoarea telegرامă: »Președintelui conf. internaționale Haga. În numele comitetului suprem albanezo-român, reprezentând interese naționale, vă rugăm de a prezenta conferinței dorința poporului albanez pentru libertate. Atât timp cât vilacetele Monastir, Kosovo, Scutari, Ianina nu vor fi independente, formând o Albania, pacea e peste putință. Noi nu recunoaștem chestiunea zisă macedoneană. Noi vom susține drepturile noastre strămoșești prin urmare, dacă aceasta e indispensabil.«

Joia Moșilor. Din București ni-se scrie cu date de eri Joia: Astăzi a fost tradiționala Joia Moșilor. Cu tot timpul nefavorabil, un public imens umplea vastul Târg al Moșilor. Pe la orele 6 a sosit la Moș Regele și Regina împreună cu principale Ferdinand și principesa Maria și copiii lor. În pavilionul din Câmpul Moșilor, Familia regală a fost primită de comisia intermară a primăriei capitalei și de toți miniștrii. După aceea Suveranii și principii au făcut o preumbilare cu trăsura prin Târgul Moșilor, fiind aclamați călduros de o mulțime enormă. La ora 7 Suveranii s-au întors iar în capitală.

Concerte. Reuniunea săsească de cărți din Brașov arangează mâine, Sâmbătă seara, un concert la mese intinse în grădina restaurantului »Casa de tir«. Programul concertului e foarte bogat și variat.

Luni în 24 I. c. are loc un concert aranjat de corul bisericesc al elevilor dela școalele ev. săsești din Brașov sub conducerea d-lui prof. R. Lassel. Începutul concertului la orele 8 seara.

Senatul școlastic dela școala gr. cat. din A-Iulia-Lipoveni invită la esamenul și maișul elevilor, care se vor ține la 24 Iunie st. n. (a doua zi de Rusalii) în școala; iar maișul în localitatea d-lui Antoniu Cricovean. Începutul la 2 oare d. a. Prețul intrării la maișul de persoană 60 bani, de familie 1 coroană. Venitul curat e destinat, ca premii pentru școlari. Suprasolviți se primesc cu multămîță și se vor publica în biserică.

Alegerile colegiului I pentru consiliul comunul din București. Ni-se scrie: Duminecă se face alegera colegiului I pentru consiliul comunul al capitalei, iar Marti va urma colegiul II. Opoziția se abține dela aceste alegeri. Viitor primar va fi deputat Vintilă Brătianu, fratele ministrului de interne.

Academia Română va ține astăzi, se dină intimă, sub președinția d-lui Al. Saligny.

Necrolog. In Fizesul-Gherlei a incetat din viață Maria Vlăduțiu n. Prodan, preotă văd. după un morb indelungat în 16

Iunie la 8 ore p. m. în anul al 77 a vîeti și 25 a văduvei. Înmormântarea a avut loc Marti în 18 Iunie. Fie-i tărâna ușoară și memoria eternă binecuvântată! Pe defunctă o deplang nemângăiații: Teofil Vlăduțiu preot ca fiu, Iuliana Căpită n. Florian ca soră și Pompei Vlăduțiu teolog ca nepot.

Băile Eforiei școlare române vor sta închise Duminecă în 10 (23) Iunie (Rosaliiile).

Procesul asasinului Petrow. Mercuri s-a inceput înaintea tribunalului marșal din Sofia judecarea procesului asasinului Petrow și a complicitor săi. Petrow a mărturisit, că hotărâse încă de pe când era la Vidin, să asasineze pe ministrii Petkov și Ghenadiev. A declarat, că este anarchist. Depunerile sale sunt în special defavorabile complicului Chranow, pe care Petrow voia să-l determine să ucidă pe principalele Ferdinand.

Un furt îndrăzneț. Din Londra se anunță, că o mare senzație a produs acolo un furt îndrăzneț săvârșit Mercuri, ziua mare și în prezență a sute de oameni. S-a furat adeca pocalul de aur, care a servit ca premiu la concursul Ascott și care avea o valoare de 500 pfunzi sterlini. Pocalul a fost expus pe o masă publicului, sub supravegherea unui polițist și a unui funcționar. Complicii furtului au ținut de vorbă pe ce hoții au ridicat pocalul de pe masă, fără a întâmpina vre-o opunere din partea spectatorilor, care îi credeau în drept. Hoții au fugit probabil cu un automobil.

Din Bihor.

Procesul dela Ugra. Dr. Lascu împrocesuat.

— 20 Iunie n. 1907.

Frocesul dela Ugra intentat alegătorului Dr. Lascu era să se țină după atâtă amânată luni în 17 Iunie, dar și de data asta s-a amânat din nou pe timp nehotărât. Timpul ales de procuror era timpul cel mai scump pentru tărani, căci o zi de muncă, pe care tărani este sălit să preteacă înaintea judecătoriei fie ca acuzat, fie ca martor, este o mare perdere pentru el.

Sărăcia, care-i apasă, a reținut o parte mare dela lucru, cămpului. Nu s-au prezentat toți acuzați, din care cauza s-a pus în suspens pertractarea.

Așa s-a și întâmplat. Cățiva au lipsit. Procurorul a cerut să fie escorta momentan cu jandarmii. Tribunalul însă

bunul Dumnezeu știe, de ce a fost atât de generos — a respins cererea procurorului și a amânat pertractarea. De altfel nici martorii nu s-au prezintat, decât vre-o 37. Bine și fost, deoarece tribunalul a trebuit să le stăverească la toți căt 8 coroane pentru aceia sigură zi. Semnificativă dărmicie.

Dacă la un martor i-se stăverestă 8 coroane își poate fie-care inchipui sumedenia îngrozitoare de bani, cu care este impreunat acest proces.

Ce se va alege din el nu se știe.

In legătură cu acțiunea din Bihor, a apărut, precum și în articol din ziarul »Tribuna« sub titlu de »Furor asiaticus in Bihor«, subscris de d-l Dr. Lascu. Procurorul a găsit agitație și astfel se va naște proces de presă.

Sâmbătă trecută a și fost chemat d-l Dr. Lascu înaintea judeului de instrucție.

Rip.

Turburările din sudul Franței.

Mișcarea viticultorilor francezi din sudul Franței a luat caracterul unei revolte. Se știe că mișcarea aceasta a fost provocată de-o parte de producția vinurilor artificiale, care a făcut mare concurență vinurilor naturale, de altă parte de consumația berei și a rachiușilor, care a făcut în timpul din urmă progrese uriașe. În fața acestei situații amenințătoare, viticultorii s-au organizat și în frunte cu omul

de încredere Marcelin Albert, au pus la cale o mișcare generală, care zilele acestea s-a transformat în încăerări sănătoase, zguduind chiar poziția guvernului,

care dăduse prea puțină importanță acestei mișcări. De-abia când numeroase consiliu comunitate și-au depus mandatul, guvernul a prezentat Camerei un proiect, prin care se urcă darea de zahăr dela 25 la 65 fr., pentru a îngreuna astfel producția vinurilor artificiale. Viticultorii însă nu s-au mulțumit cu acest proiect, și au continuat agitațiunile.

Iată stările cele mai noi:

Paris, 21 Iunie. Eri dimineață s-a răspândit stirea, că podul ce leagă Narbonne de Montpellier, a fost aruncat

noaptea trecută în aer, înainte cu jumătate ceas de trecerea unui tren, în care se află o mulțime de persoane arestate, care au luat parte la mișcarea viticultorilor. Se mai afirmă că seara a avut loc la Narbonne o încăerare sănătoasă între mulțime și armată. Sunt mulți greu răniți.

Paris, 21 Iunie. Ziarele afă că manifestările de Mercuri seau din Narbonne au fost foarte grave. Trupele au trebuit să șarjeze de mai multe ori. S-au tras focuri în ambele părți. Ar fi vre-o 20 răniți, unul de moarte. S-au înălțat baricade.

Paris, 21 Iunie. La consiliul de miniștri ținut la Elizeu, d. Clémenceau a făcut cunoscut colegilor săi stările primele cu privire la evenimentele din Narbonne și Montpellier. Primul ministru a ordonat să se proceadă imediat la o anchetă.

Bibliografie.

A apărut: »Observații relative la sifilis și tratamentul lui«, culese la termele sulfo-saline din Băile Erculane, lângă Mehadia, de Dr. Alexandru Crăciunescu, medic. Proprietatea editorului, Abbazia, Băile Erculane. 1907.

In tipografia seminarială din Blaș a apărut fascicul IV din »Odele lui Quintus Horatius Flaccus« traduse românește în proză și provăzute cu interpretări în folosul tinerimei studioase și al privatilor de Gavril Pop, canonice. Prețul 40 fl.

ULTIME STIRI.

Budapestă, 21 Iunie. In conferință de eri a clubului independent depuatații Eitner și Visontai au adus în discuție mesagiul austriac. Kossuth a zis, că guvernul nu ia nici o răspundere pentru conținutul mesagiului, deoarece ar fi periculos și ar crea un caz de precedentă, dacă guvernul ar încerca să se amestece în mesagiul austriac, căci atunci și Austria ar fi interpretat să pretindă același lucru. Apponyi a declarat, că mesagiul austriac nu poate în genere să altereze drepturile Ungariei, cu atât mai puțin politica guvernului ungar.

Budapestă, 21 Iunie. Audiența de eri a ministrului Wekerle la Maj-Sa se aduce în legătură cu situația politică și parlamentară, creată de opoziția Croaților. Wekerle să fi prezentat propunerile pozitive pentru salvarea situației, care fără îndoială s-a agravat. Guvernul nu e însă dispus a face Croaților alte concesiuni. Croații la rândul lor se ocupă cu modalitatea încheierii unui compromis.

Petersburg, 21 Iunie. In regiunea Volga sunt în flacări moșii pe o întindere enormă. Bande de tăranii înarmați prădă și devastăză. S-au trimis trupe de cazați și dragoni.

Petersburg, 21 Iunie. Mai mulți bărbați politici, și în special contele Witte și fostul președinte al Dumei Golovin au declarat că viitoarea Dumă nu se va deosebi mult de cea disolvată. In curând va apărea un ucas al tarulu, prin care se anunță reforme ce trebuie imediat realizate.

Petersburg, 21 Iunie. In urma stării neliniștitorei sosite la ministerul de răsboiu, din circumscripțiiile militare, s'a trimis tuturor comandanților de trupe un ordin circular urgent și confidențial, prin care li-se recomandă a proceda cu cea mai mare energie, făcând uz de mijloace extreme, pentru a înăbuși din timp orice tendință îndisciplinară din sănătatea armatei.

Produsele Fabricei de mărfuri argiloase din Cristian (tevi de piatră și articole Chamotte) se afă de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositorul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.**

(2843. 14-39)

Banca Națională a României.

Situatiunea sumară.

1906
3 Iunie.

A c t i v

	1906	1907
	3 Iunie.	26 Maiu. 2 Iunie.
103.168,884	73278834 Reser. metal. aur 79815318	113.540,498
2.113,339	29890000 Trate aur 83595000	113.410,318
66.234,548	Argint și diverse monede . . .	1.547,546
25.671,718	Portofoliu Român și străin. . .	1.569,466
*Impr. contra efec. publice 10308700	89.868,750	93.194,965
	" în cont-corent 19884588	29.606,361
11.999,876	Fonduri publice . . .	30.153,288
14.896,734	Efectele fondului de rezervă . . .	11.999,840
2.910,824	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	15.871,054
5.766,482	Imobile . . .	3.259,121
602,709	Mobilier și Mașini de Imprimerie .	5.875,648
767,027	Cheltuieli de Administrație . . .	640,244
81.226,932	Depozite libere . . .	640,256
	" & provizorii . . .	782,342
18.432,532	Compturi-curente . . .	103.917,137
333.791,055	Compturi de valori . . .	102.586,337
	Scomptul 5% * Dobândă 5%.	950,500
	407.988,896	21.819,818
	407.988,896	406.248,767
	P a s i v	
12.000,000	Capital . . .	12.000,000
21.291,642	Fond de rezervă . . .	22.971,453
3.158,004	Fondul amortis. imob. și material	3.404,192
214.500,810	Bilete de Bancă în circulație .	263.328,910
1.176,815	Dobânzi și beneficii diverse . . .	1.416,704
81.226,932	Depozite de retras . . .	103.917,137
	" & provizorii . . .	950,500
436,852	Compturi curente . . .	—
333.791,055	Scomptul 5% * Dobândă 5%.	—

Avis important!

Aduc la cunoștința On. public de Dame din loc și din imprejurimea Brașovului, că m'am reînstor din viață din streinătate și am adus un mare assortiment de

PĂLĂRII

de Dame, de Domnișoare și de copii.

Bogat assortiment de Modele din Wiena și Paris se găsește totdeauna în magazinul meu. — Pălării vechi prelucrate după moda cea mai nouă cu prețuri foarte moderate.

Asemenea să primește în salonul meu orice comandă de Rochi, Bluze, Costume de Dame și de copii de cusut cu prețuri foarte reduse. Rog On. public de Dame de a-mi da sprijinul D-lor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,
Strada Porții Nr. 16. Etagul I.

IOSIF NAGY,
BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvailui).

Are onoarea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră

și marele deposit de **Monumente sepulcrale** de marmoră din streinătate și indigenă, lucrate fin și durabil. Executare de mobile din table de marmoră. Deposit de Granit, Syemit, Labrador, Andesit și petri de nășip durabile. Monumente, care se capătă celsa 20 cor. până la 2000 cor. Nicăieri nu se poate procura mai ieftine, fiind din mâna primă.

Jau în antreprisă ori-ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

In casă de trebuință a se adresa direct, fără mijlocire de agenți, prin aceasta să face multă economie.

(10-0.)

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne, Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apă de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielei, fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă cu preț foarte ieftin la

Articole de toaletă.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicația dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colonă în 5 figuri. Descrișă și explicață împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefată“), de *Tunarul din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipă elegant, cu adăusul unei căle de note (muzica „Romanei“ ou explicații) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Un candidat de avocat

cu praxă, află aplicare dela 1 Iulie a. c. în cancelaria subscrisului, pe lângă condiții favorabile.

Dr. Nicolae Ionescu,
advocat.—Caranbeș.

Mare surprindere !

Nu se mai oferă încăodată ocazia unei 650 obiecte numai cu fl. 1.95.

Un ciasnic Precesion-Anker aurit, mers regulat 3 ani garanție; 1 cravată modernă; 2 basmale fine; 1 inel pentru bărbați; 1 țigareta cu chihlimbar; 1 broșă eleg. de dame, (noutate) 1 oglindă de buzunar; 1 punghiuță de bani; 1 păr. nasturi de manjete, 3 nasturi toate de aur Double; 1 album cu 10 chipuri frumoase; 3 obiecte hazlii pentru tinăr și bătrân; calimări de Nikel; 20 obiecte de scris, și încă 400 obiecte diverse indispensabile în casă. Toate laolaltă cu ciasnicul care singur face banii costă numai fl. 1.95.

Se pot procura cu rambursă sau trimiterea sumei înainte dela Schweizer-Uhren-Exporhaus

A. GELB, Krakau Nr. 10.

Agenti

pentru orașele Monarchiei pot avea venit bun prin vânzare de

Rulete de lemn și Jaluși din fabrica din Brașov.

Manufactura Helmann & Merkel **Brașov în Boemia.**

Nu perdeți din vedere a Vă interesa de condiții favorabile.

(2893,1-3)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziție de a pute executa ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
în aur, argint și colori

CĂRȚI DE SCIINTĂ,
literatură și didactice

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
diferite formate.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ SI DE NUNTĂ
după dorință și în colori.

ANUNȚURI.

Comandele eventuale se primesc în bioul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etajul, îndărăpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Brașov.

G. EITEL,
Strada Vămei 18.